Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE OPĆEG SUDA (četvrto vijeće)

30. svibnja 2018.*

„Žig Europske unije – Zastupanje od strane odvjetnika koji nema svojstvo treće strane koja je neovisna o tužitelju – Zamjena stranke u sporu – Prijenos pravâ podnositelja prijave žiga Europske unije – Zastupanje od strane odvjetnika koji nema svojstvo treće strane koja je neovisna o podnositelju zahtjeva za zamjenu – Nedopuštenost”

U predmetu T-664/16,

PJ, kojeg zastupa S., odvjetnik,

tužitelj,

protiv

Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO), koji je zastupao S. Hanne, a zatim A. Söder, u svojstvu agenata,

tuženika,

druga stranka u postupku pred žalbenim vijećem EUIPO-a, intervenijent pred Općim sudom, jest

Erdmann & Rossi GmbH, sa sjedištem u Berlinu (Njemačka), koji zastupaju H. Kunz-Hallstein i R. Kunz-Hallstein, odvjetnici,

povodom tužbe podnesene protiv odluke četvrtog žalbenog vijeća EUIPO-a od 18. srpnja 2016. (predmet R 1670/2015-4) u vezi s postupkom za proglašavanje žiga ništavim između društva Erdmann & Rossi i osobe PJ,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

u sastavu: H. Kanninen, predsjednik, J. Schwarcz i C. Iliopoulos (izvjestitelj), suci,

tajnik: E. Coulon,

donosi sljedeće

* Jezik postupka: njemački

Rješenje

Okolnosti spora

1 Tužitelj PJ podnio je 19. rujna 2011. Uredu Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) prijavu za registraciju žiga Europske unije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 207/2009 od 26. veljače 2009. o žigu Zajednice (SL 2009., L 78, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 226.), kako je izmijenjena (zamijenjena Uredbom (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o žigu Europske unije (SL 2017., L 154, str. 1.)).

2 Žig za koji je podnesena prijava za registraciju jest verbalni znak Erdmann & Rossi.

3 Proizvodi i usluge za koje je zatražena registracija pripadaju razredima 12, 37 i 42 u smislu Nicanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga radi registracije žigova od 15. lipnja 1957., kako je revidiran i izmijenjen, te za svaki od tih razreda odgovaraju sljedećem opisu:

– razred 12: „Vozila, osobito nadograđena vozila; karoserije za automobile”;

– razred 37: „Uključujući usluge modernizacije automobila i konstrukcija za vozila; održavanje i popravak automobilskih vozila”;

– razred 42: „Dizajn, oblikovanje i tehnički razvoj karoserija vozila; planiranje uređaja za proizvodnju; izrada alata i uređaja za proizvodnju vozila.”

4 Žig je registriran 3. veljače 2012. pod brojem 010310481.

5 Dana 26. ožujka 2014. intervenijent, društvo Erdmann & Rossi GmbH, podnio je zahtjev za proglašavanje osporavanog žiga ništavim na temelju članka 52. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 207/2009 (koji je postao članak 59. stavak 1. točka (b) Uredbe 2017/1001).

6 Odjel za poništaje odlukom od 29. lipnja 2015. u cijelosti je odbio zahtjev za proglašavanje žiga ništavim.

7 Intervenijent je 18. kolovoza 2015. EUIPO-u podnio žalbu protiv odluke Odjela za poništaje na temelju članaka 58. do 64. Uredbe br. 207/2009 (koji su postali članci 66. do 71. Uredbe br. 2017/1001).

8 Odlukom od 18. srpnja 2016. (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) četvrto žalbeno vijeće EUIPO-a usvojilo je žalbu i poništilo odluku Odjela za poništaje.

Postupak i zahtjevi stranaka

9 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 14. rujna 2016. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak. Tužbu je potpisao S., u svojstvu odvjetnika.

10 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda istog dana tužitelj je zatražio zaštitu identiteta i povjerljivo postupanje s određenim podacima u odnosu na javnost, u skladu s člankom 66. Poslovnika Općeg suda.

11 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 7. listopada 2016. tužitelj je obavijestio Opći sud o tome da je nakon podnošenja zahtjeva za zaštitu identiteta i neotkrivanje određenih podataka javnosti od 14. rujna 2016. EUIPO na svojoj internetskoj stranici privremeno i do donošenja konačne odluke Suda onemogućio pristup pobijanoj odluci i svoj korespondenciji koju su stranke podnijele Odjelu za poništaje i žalbenom vijeću.

12 Odlukom od 28. listopada 2016. Opći sud usvojio je zahtjev tužitelja da se njegovo ime i adresa ne otkriju prilikom objavljivanja akata koji se odnose na predmet u pitanju i da se njegovo ime zamijeni slovima „PJ”.

13 Opći sud je odlukom od 24. siječnja 2017., slijedom odgovora tužitelja na njegovo pisano pitanje, odbio zahtjev tužitelja za povjerljivo postupanje s određenim podacima u odnosu na javnost.

14 Dana 28. ožujka 2017. intervenijent je Općem sudu podnio odgovor na tužbu.

15 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 31. ožujka 2017. EUIPO je istaknuo prigovor nedopuštenosti na temelju članka 130. stavka 1. Poslovnika.

16 Dopisom podnesenim Općem sudu 3. travnja 2017., koji je uložen u spis odlukom predsjednika četvrtog vijeća Općeg suda od 17. svibnja 2017., EUIPO je obavijestio Opći sud da je pobijani žig 28. veljače 2017. upisan u registar EUIPO-a u korist novog nositelja, odnosno „[X] [GmbH & Co. KG]”. Iz prilogâ tom dopisu proizlazi da je EUIPO proveo ispravak te registracije i da je žig 1. ožujka 2017. registriran u korist drugog nositelja, odnosno „[Y]-GmbH”.

17 Dopisom podnesenim Općem sudu 8. svibnja 2017., koji je uložen u spis odlukom predsjednika četvrtog vijeća Općeg suda od 18. svibnja 2017., tužitelj je između ostalog zatražio, s jedne strane, donošenje mjere upravljanja postupkom na temelju članka 89. stavka 3. točaka (c) i (d) Poslovnika kako bi se razjasnile sumnje u vezi s manipulacijom upravnim spisom i, s druge strane, prekid predmetnog postupka do okončavanja kaznenih istraga protiv EUIPO-ovih suradnika, sukladno članku 69. točki (d) Poslovnika.

18 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 23. svibnja 2017. EUIPO je u prilog svojem prigovoru nedopuštenosti podnio nove dokazne prijedloge, na temelju članka 85. stavka 3. Poslovnika.

19 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 23. svibnja 2017. zastupnik tužitelja, S., podnio je zahtjev za zamjenu stranke na temelju članka 174. Poslovnika, kojim se zatražilo da [Y]-GmbH (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva za zamjenu) stupi na mjesto tužitelja. Opći sud je 1. lipnja 2017. pozvao stranke da podnesu svoja očitovanja na spomenuti zahtjev za zamjenu sukladno članku 176. stavku 2. Poslovnika.

20 U aktu podnesenom tajništvu Općeg suda 24. svibnja 2017. tužitelj je iznio svoja očitovanja na prigovor nedopuštenosti koji je istaknuo EUIPO.

21 Aktom podnesenim tajništvu 2. lipnja 2017. intervenijent je podnio očitovanja na dopis EUIPO-a od 3. travnja 2017. i dopis tužitelja od 8. svibnja 2017.

22 U aktu podnesenom tajništvu Općeg suda 7. lipnja 2017. tužitelj je iznio svoja očitovanja na dopis EUIPO-a od 3. travnja 2017. Tužitelj osobito tvrdi da mu se u skladu s njegovim pravom na saslušanje i načelom pravičnog postupka mora omogućiti da odgovori na intervenijentov odgovor na tužbu od 28. ožujka 2017.

23 U aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 9. i 15. lipnja 2017. intervenijent i EUIPO naveli su da zahtjev za zamjenu treba odbaciti kao nedopušten.

24 Odlukom predsjednika četvrtog vijeća Općeg suda od 14. lipnja 2017. novi dokazni prijedlozi koje je EUIPO podnio dopisom od 23. svibnja 2017. (vidjeti točku 18. ove presude) uloženi su u spis te je, sukladno članku 85. stavku 4. Poslovnika, tužitelju i intervenijentu određen rok za zauzimanje stajališta o tim novim dokaznim prijedlozima, što su oni pravodobno učinili 28. odnosno 20. lipnja 2017.

25 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 20. srpnja 2017. tužitelj je ponovio svoj zahtjev od 8. svibnja 2017. za prekid postupka na temelju članka 69. točke (d) Poslovnika.

26 U aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 14. i 21. kolovoza 2017. intervenijent i EUIPO iznijeli su svoja očitovanja na zahtjev za prekid i zatražili da se on odbije.

27 Opći sud je odlukom od 9. listopada 2017. odbio zahtjev za prekid postupka koji je podnio tužitelj.

28 Tužitelj svojom tužbom od Općeg suda zahtijeva da:

– poništi pobijanu odluku;

– naloži EUIPO-u snošenje troškova ovog postupka i postupka proglašavanja žiga ništavim pred žalbenim vijećem i Odjelom za poništaje.

29 U prigovoru nedopuštenosti EUIPO od Općeg suda zahtijeva da:

– odbaci tužbu kao nedopuštenu;

– tužitelju naloži snošenje troškova.

30 U svojem očitovanju o prigovoru nedopuštenosti tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije prigovor nedopuštenosti;

– tužbu proglasi dopuštenom.

31 U svojem odgovoru na tužbu intervenijent od Općeg suda u biti zahtijeva da:

– odbije tužbu;

– tužitelju naloži snošenje troškova.

Pravo

32 U skladu s člankom 130. stavkom 1. Poslovnika, tuženik može zatražiti da Opći sud odluči o nedopuštenosti bez ulaženja u raspravljanje o meritumu. Sukladno članku 130. stavku 6. navedenog poslovnika, Opći sud može odlučiti otvoriti usmeni dio postupka o prigovoru nedopuštenosti.

33 U ovom predmetu Opći sud smatra da ima dovoljno informacija iz dokumenata u spisu da odluči bez otvaranja usmenog dijela postupka.

34 Prije ispitivanja dopuštenosti ove tužbe i zahtjeva za zamjenu potrebno je odlučiti o tužiteljevu zahtjevu da Opći sud odbaci kao nedopuštene prigovor nedopuštenosti od 31. ožujka 2017. i dokazne prijedloge od 23. svibnja 2017.

Dopuštenost prigovora nedopuštenosti koji je istaknuo EUIPO

35 Tužitelj ističe postojanje zapreke vođenju postupka u odnosu na EUIPO-ov prigovor nedopuštenosti s obzirom na to da je nepravodoban. Konkretnije, tvrdi da, s jedne strane, EUIPO nije poštovao rok od dva mjeseca predviđen člankom 81. stavkom 1. Poslovnika i da, s druge strane, produljenje roka zbog udaljenosti za deset dana, predviđeno člankom 60. istog poslovnika, nije primjenjivo u okviru podnošenja putem aplikacije e-Curia.

36 S tim u vezi valja istaknuti da iz članka 81. u vezi s člankom 130. stavkom 1. Poslovnika proizlazi da se prigovor nedopuštenosti koji istakne tuženik mora podnijeti zasebnim aktom u roku od dva mjeseca od dostave tužbe. Sukladno članku 60. istog Poslovnika, taj rok produljuje se zbog udaljenosti za deset dana (rješenje od 23. ožujka 2017., Gollnisch/Parlament, T-624/16, neobjavljeno, EU:T:2017:243, t. 32.).

37 Osim toga, Odlukom od 14. rujna 2011. o podnošenju i dostavi postupovnih akata putem aplikacije e-Curia (SL 2011., C 289, str. 9.) Opći sud je uredio način podnošenja i dostave postupovnih akata elektroničkim putem. Sukladno prvoj rečenici članka 7. drugog stavka te odluke, postupovni akt dostavljen je kada adresat zatraži pristup tom aktu.

38 U predmetnom slučaju EUIPO-u je putem aplikacije e-Curia poslana poruka 24. siječnja 2017., a s obzirom na to da je to tijelo zatražilo pristup tužbi 26. siječnja 2017., rok za podnošenje prigovora nedopuštenosti isticao je 5. travnja 2017.

39 Budući da je EUIPO-ov prigovor nedopuštenosti podnesen tajništvu Općeg suda zasebnim aktom 31. ožujka 2017., slijedi da je istaknut pravodobno.

40 Taj zaključak ne može dovesti u pitanje tužiteljev argument prema kojem produljenje roka zbog udaljenosti nije primjenjivo u predmetnom slučaju jer načelo jednakog postupanja zahtijeva da se članak 73. stavak 3. Poslovnika, koji propisuje da spomenuti rok nije primjenjiv ako je prije podnošenja izvornika akta tajništvu Općeg suda poslana njegova preslika putem telefaksa, analogijom primjeni na podnošenje akta putem aplikacije e-Curia. Suprotno tvrdnjama tužitelja, produljenje roka zbog udaljenosti predviđeno člankom 60. Poslovnika primjenjuje se na sve postupovne rokove predviđene Ugovorima, Statutom Suda Europske unije i Poslovnikom bez obzira na način podnošenja postupovnog akta (u papirnatoj verziji ili putem aplikacije e-Curia). U nedostatku navoda o suprotnom u Poslovniku glede podnošenja akta putem aplikacije e-Curia, valja utvrditi da se produljenje roka zbog udaljenosti predviđeno člankom 60. Poslovnika primjenjuje na podnošenje prigovora nedopuštenosti putem aplikacije e-Curia (vidjeti u tom smislu rješenje od 23. ožujka 2017., Gollnisch/Parlament, T-624/16, neobjavljeno, EU:T:2017:243, t. 32. i 33.).

41 Naposljetku, kao neosnovanu treba odbiti tužiteljevu tvrdnju da prigovor nedopuštenosti koji je istaknuo EUIPO nije podnesen u skladu s člankom 5. Odluke Općeg suda od 14. rujna 2011. o podnošenju i dostavi postupovnih akata putem aplikacije e-Curia. Naime, iz naslovne stranice prigovora nedopuštenosti, koja je dostavljena strankama, jasno proizlazi da je agentica EUIPO-a, A. Söder, 31. ožujka 2017. potvrdila podnošenje putem aplikacije e-Curia. Što se tiče tvrdnje tužitelja da „iz analize spisa koju je obavio [zastupnik tužitelja] 26. [travnja] 2017. ne proizlazi da su prilikom podnošenja 31. ožujka 2017. korišteni korisničko ime i lozinka [A. Söder]”, treba utvrditi da je zastupniku stranke tehnički nemoguće samostalno provjeriti je li i kada zastupnik druge stranke koristio svoje korisničko ime ili lozinku za informatičku aplikaciju e-Curia.

42 Tužiteljev prigovor postojanja zapreke vođenju postupka stoga treba odbiti.

Dopuštenost dokaznih prijedloga koje je EUIPO podnio 23. svibnja 2017. na temelju članka 85. stavka 3. Poslovnika

43 Tužitelj tvrdi da su nedopušteni novi dokazni prijedlozi koje je EUIPO dopisom od 23. svibnja 2017. podnio u prilog svojem prigovoru nedopuštenosti. Riječ je o dopisu koji je intervenijent proslijedio EUIPO-u 11. svibnja 2017. i koji sadržava izvadak iz gemeinsames Registerportal der Länder (zajednički portal njemačkih saveznih zemalja za registraciju), na kojem se uz naknadu nudi pristup svim trgovačkim registrima njemačkih saveznih zemalja. Prema mišljenju EUIPO-a, tim se izvatkom želi dokazati, s jedne strane, da je tužitelj ovlašten samostalno zastupati odvjetnički ured [Z.] i sklapati pravne poslove sa sobom i, s druge strane, da odvjetnik kojeg je tužitelj opunomoćio u okviru postupka pred Općim sudom, odnosno S., nije partner u tom uredu. Stoga je jasno da postoji ugovor o radu i, posljedično, odnos poslodavca i zaposlenika između odvjetničkog ureda tužitelja i osobe S.

44 Prema mišljenju tužitelja, EUIPO je mogao i morao pristupiti tom registru kako bi ga priložio kao dokaz prilikom podnošenja prigovora nedopuštenosti, s obzirom na to da, s jedne strane, podneseni izvadak iz registra postoji od 2013. i, s druge strane, da je EUIPO u nekoliko navrata u svojem prigovoru nedopuštenosti naveo da je odvjetnički ured u pitanju partnerstvo.

45 Valja podsjetiti da se prema članku 85. stavcima 1. i 3. Poslovnika dokazi i dokazni prijedlozi podnose u okviru prve razmjene podnesaka, a iznimno glavne stranke mogu podnositi dokaze ili staviti dokazne prijedloge i prije zatvaranja usmenog dijela postupka pod uvjetom da opravdaju kašnjenje u podnošenju takvih dokaza.

46 Valja utvrditi da je u predmetnom slučaju EUIPO podnio izvadak spomenut u točki 43. ovog rješenja 23. svibnja 2017., odnosno gotovo dva mjeseca nakon podnošenja prigovora nedopuštenosti 31. ožujka 2017. Međutim, razlog za EUIPO-ovo nepravodobno podnošenje jest to što je, kao prvo, intervenijent dopis koji je sadržavao taj izvadak proslijedio EUIPO-u tek 11. svibnja 2017., kao drugo, EUIPO nije imao pristup zajedničkom portalu njemačkih saveznih zemalja za registraciju i, kao treće, ostvarivanje takvog pristupa uz naknadu nije opravdano s obzirom na aktivnosti EUIPO-a.

47 Slijedom navedenog, nepravodobno podnošenje novog dokaza je opravdano i stoga dopušteno. U svakom slučaju valja podsjetiti da je pitanje zastupanja tužitelja postupovna pretpostavka apsolutnog značaja (vidjeti u tom smislu rješenje od 5. rujna 2013., ClientEarth/Vijeće, C-573/11 P, neobjavljeno, EU:C:2013:564, t. 20.) i stoga je Opći sud, na temelju članka 129. Poslovnika, može u svakom trenutku ispitivati po službenoj dužnosti.

Dopuštenost tužbe

48 EUIPO u svojem prigovoru nedopuštenosti u biti tvrdi da tužitelja nije uredno zastupao odvjetnik u smislu članka 51. stavka 1. Poslovnika, u vezi s člankom 19. trećim stavkom Statuta Suda Europske unije, i da tužba ne ispunjava zahtjeve iz članka 73. stavka 1. Poslovnika.

49 U prilog svojem prigovoru nedopuštenosti EUIPO se poziva na dvije zapreke vođenju postupka, koje se temelje, prva, na tome da je tužitelj, time što je odvjetničkom uredu [Z.], u kojem je partner, dao opću punomoć za zastupanje, zapravo sam sebi dao punomoć i, kao drugo, na tome da je zastupnik koji je potpisao i podnio tužbu, S., bio zaposlen u spomenutom odvjetničkom uredu i ne može zadovoljiti zahtjev neovisnosti koji proizlazi iz Statuta Suda Europske unije i Poslovnika s obzirom na to da je faktički u odnosu ovisnosti s tužiteljem, koji, kao partner i rukovodeća osoba u tom uredu, ima ovlast davati mu upute.

50 Tužitelj osporava argumentaciju EUIPO-a. Prema mišljenju tužitelja, u predmetnom slučaju nisu ispunjeni uvjeti ni za postojanje „samozastupanja” u njegovu slučaju ni za nepostojanje neovisnosti njegova zastupnika.

51 Valja podsjetiti da na temelju članka 19. trećeg i četvrtog stavka i članka 21. prvog stavka Statuta Suda Europske unije, koji su u skladu s člankom 53. prvim stavkom istog statuta primjenjivi na postupak pred Općim sudom, kao i u skladu s člankom 73. stavkom 1. Poslovnika, stranke koje nisu države članice i institucije Europske unije, Nadzorno tijelo Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) ili države stranke Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru (EGP) treba zastupati odvjetnik koji je ovlašten za zastupanje pred sudom države članice ili druge države stranke Sporazuma o EGP-u. Osim toga, tužba mora sadržavati naznaku imena i adrese tužitelja i svojstva potpisnika. Konačno, izvornik svakog postupovnog akta mora potpisati agent ili odvjetnik stranke.

52 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, iz gore navedenih odredbi, a osobito iz uporabe izraza „zastupati” u članku 19. trećem stavku Statuta Suda Europske unije proizlazi da, u svrhu podnošenja tužbe pred Općim sudom, „stranka” u smislu tog članka, bez obzira na njezin status, nije ovlaštena sama postupati, nego se mora koristiti uslugama treće strane koja mora biti ovlaštena postupati pred sudovima države članice ili države koja je stranka Sporazuma o EGP-u (vidjeti rješenje od 20. srpnja 2016., PITEE/Komisija, T-674/15, neobjavljeno, EU:T:2016:444, t. 8. i navedenu sudsku praksu).

53 S tim u vezi valja podsjetiti da je ideja uloge odvjetnika u pravnom poretku Unije, koja proizlazi iz pravne tradicije koja je zajednička državama članicama i na kojoj se temelji članak 19. Statuta Suda Europske unije, ta da je on suradnik u postupku od kojeg se zahtijeva da klijentu na neovisan način i u njegovu najboljem interesu pruži pravnu pomoć koja mu je potrebna (vidjeti rješenje od 16. rujna 2016., Salavrakos/Parlament, T-396/16, neobjavljeno, EU:T:2016:588, t. 9. i navedenu sudsku praksu). Tu pomoć pruža odvjetnik koji je strukturno, hijerarhijski i funkcionalno treća strana u odnosu na osobu koja tu pomoć prima (presuda od 17. rujna 2007., Akzo Nobel Chemicals i Akcros Chemicals/Komisija, T-125/03 i T-253/03, EU:T:2007:287, t. 168.). To tumačenje zahtjeva neovisnosti odvjetnika relevantno je u kontekstu zastupanja pred sudovima Unije (vidjeti u tom smislu rješenje od 9. studenoga 2011., Glaxo Group/OHIM – Farmodiética (ADVANCE), T-243/11, neobjavljeno, EU:T:2011:649, t. 16.).

54 Tako je već presuđeno da zahtjev neovisnosti odvjetnika podrazumijeva da između njega i njegova klijenta ne postoji radni odnos. Naime, pojam neovisnosti odvjetnika definiran je ne samo pozitivno, odnosno upućivanjem na etička pravila struke, već i negativno, odnosno nepostojanjem radnog odnosa (vidjeti presudu od 6. rujna 2012., Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej/Komisija, C-422/11 P i C-423/11 P, EU:C:2012:553, t. 24. i navedenu sudsku praksu).

55 To rasuđivanje primjenjuje se u jednakoj mjeri u situaciji u kojoj je odvjetnika zaposlio subjekt povezan sa strankom koju zastupa (presuda od 6. rujna 2012., Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej/Komisija, C-422/11 P i C-423/11 P, EU:C:2012:553, t. 25.).

56 Također je presuđeno da odvjetnik stranke u smislu članka 19. trećeg stavka Statuta Suda Europske unije ne smije imati nikakvu osobnu vezu s predmetom u pitanju ili biti u odnosu ovisnosti sa svojim klijentom koji bi bio takve prirode da on riskira nemogućnost ispunjavanja svoje osnovne uloge suradnika u postupku na najprikladniji način. Konkretno, Opći sud je smatrao da financijski ili strukturni odnosi koje zastupnik ima sa svojim klijentom ne smiju biti takve prirode da stvaraju situaciju u kojoj je moguće pomiješati vlastite interese klijenta i osobne interese njegova zastupnika (rješenje od 6. rujna 2011., ClientEarth/Vijeće, T-452/10, neobjavljeno, EU:T:2011:420, t. 20.).

57 Zahtjev koji se pravom Unije nameće neprivilegiranim strankama da ih pred Općim sudom zastupa neovisna treća strana ne može se stoga smatrati zahtjevom koji je isključivo usmjeren na isključenje od zastupanja zaposlenika opunomoćitelja i onih koji su o njemu financijski ovisni (vidjeti u tom smislu rješenje od 5. rujna 2013., ClientEarth/Vijeće, C-573/11 P, neobjavljeno, EU:C:2013:564, t. 13.). Radi se o širem zahtjevu čije je poštovanje potrebno ispitati u svakom slučaju zasebno (rješenje od 20. studenoga 2017., BikeWorld/Komisija, T-702/15, EU:T:2017:834, t. 35.).

58 S obzirom na ta načela treba ispitati prigovor nedopuštenosti koji je istaknuo EUIPO.

59 Kao prvo, u vezi s prvom zaprekom vođenju postupka koju ističe EUIPO valja utvrditi da je zastupnik koji je potpisao i podnio putem aplikacije e-Curia akt kojim je pokrenut predmetni postupak S., a ne tužitelj. Iz toga slijedi da prvi razlog nedopuštenosti na koji se poziva EUIPO treba odbiti kao neosnovan.

60 To utvrđenje ne može dovesti u pitanje argument EUIPO-a prema kojem je tužitelj odvjetničkom uredu [Z.]., čiji je on jedan od dva osnivačka partnera, dao opću punomoć za zastupanje, koja je u stvarnosti punomoć za samozastupanje. S tim u vezi valja napomenuti da članak 51. stavak 3. Poslovnika propisuje da odvjetnici koji zastupaju stranku koja je pravna osoba privatnog prava moraju u tajništvu Općeg suda položiti punomoć koju je izdala ta osoba. Međutim, taj zahtjev ne primjenjuje se ako je tužitelj fizička osoba, kao u predmetnom slučaju. Međutim, činjenica da je tužitelj izdao punomoć odvjetničkom uredu [Z.] nema nikakav utjecaj na ocjenu navodnog samozastupanja.

61 Kao drugo, što se tiče druge zapreke vođenju postupka koju ističe EUIPO, koja se odnosi na pitanje može li S. tužitelju pružiti pravnu pomoć „na neovisan način”, potrebno je ispitati je li odnos koji je S. održavao s tužiteljem spojiv sa zahtjevima koji se primjenjuju na zastupništvo neprivilegiranih stranaka pred sudovima Unije.

62 U tom je pogledu nesporno da je tužitelj jedan od osnivača odvjetničkog ureda [Z.] i jedan od jedina dva partnera u tom uredu. Nadalje, iz spisa, a osobito iz zaglavlja koje je korišteno za podnošenje tužbe kao i internetske stranice ureda proizlazi da S. nije partner u odvjetničkom uredu [Z.]. Iz spisa također proizlazi da je odvjetnički ured [Z.] registrirano društvo koje je pravno zasebno od tužitelja, iako ga je potonji ovlašten zastupati (vidjeti dokaz koji je EUIPO podnio 23. svibnja 2017., t. 43. do 47. ovog rješenja). Osim toga, utvrđeno je da je tužitelj dao punomoć odvjetničkom uredu [Z.] kako bi ga branio i da S. postupa za račun tog ureda.

63 Međutim, čak i ako se prihvati da tužitelj nije jedini partner u odvjetničkom uredu [Z.] i da, kao što to navodi tužitelj u svojim pisanim očitovanjima o prigovoru nedopuštenosti, s obzirom na to da se odluke spomenutog ureda donose jednoglasno, tužitelj ne može „sam zaposliti, otpustiti ili unaprijediti” nekog od suradnika u spomenutom uredu, ipak, upravo zbog toga što dva partnera odluke donose jednoglasno, tužitelj ima stvarnu kontrolu nad svim odlukama odvjetničkog ureda, uključujući one koje se odnose na suradnike u spomenutom uredu, u koje se ubraja i S. Usprkos njegovu upisu u odvjetničku komoru i podvrgnutosti profesionalnim pravilima odvjetničke struke koja iz toga proizlazi, S. ne uživa u odnosu na tužitelja isti stupanj neovisnosti kao odvjetnik koji radi u uredu koji nije onaj u kojem je njegov klijent jedan od partnera. U tim okolnostima osobi S. je mnogo teže otkloniti eventualne napetosti između svojih profesionalnih obveza i ciljeva koje njezin klijent želi ostvariti (vidjeti analogijom presudu od 14. rujna 2010., Akzo Nobel Chemicals i Akcros Chemicals/Komisija i dr., C-550/07 P, EU:C:2010:512, t. 45.).

64 Osim toga, odnos osobe S. s odvjetničkim uredom [Z.], usprkos tomu što je taj ured pravno zaseban od tužitelja, može utjecati na njezinu neovisnost s obzirom na to da se interesi odvjetničkog ureda [Z.] i tužitelja u velikoj mjeri preklapaju. Stoga postoji opasnost da na profesionalno mišljenje osobe S. barem djelomično utječe njezino profesionalno okruženje (presuda od 6. rujna 2012., Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej/Komisija, C-422/11 P i C-423/11 P, EU:C:2012:553, t. 25. i rješenje od 14. studenoga 2016., Dimos Athinaion/Komisija, T-360/16, neobjavljena, EU:T:2016:694, t. 10.).

65 Ta profesionalna veza koju je S. održavao s tužiteljem u vrijeme podnošenja tužbe stoga je takve naravi da se njome riskira nemogućnost ispunjavanja njegove osnovne uloge suradnika u postupku na najprikladniji način.

66 Tužitelj taj zaključak nije doveo u pitanje svojim argumentima.

67 Kao prvo, tužitelj tvrdi da povreda neovisnosti osobe S. nije moguća s obzirom na to da bi takva povreda bila protivna njemačkim nacionalnim pravilima Bundesrechtsanwaltsordnunga (Savezni zakon o odvjetnicima) od 1. kolovoza 1959. (BGBl. 1959 I, str. 565.) i Berufsordnunga für Rechtsanwälte (Kodeks o odvjetničkoj struci). U tom pogledu treba istaknuti da, iako ideja uloge odvjetnika u pravnom poretku Unije proizlazi iz pravne tradicije zajedničke državama članicama, ona se mora, u okviru sporova pred sudovima Unije, tumačiti objektivno, što nužno znači neovisno o nacionalnim pravnim porecima. Odredbe o zastupanju neprivilegiranih stranaka pred sudovima Unije moraju se koliko je to moguće tumačiti autonomno, bez upućivanja na nacionalno pravo (presuda od 6. rujna 2012., Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej/Komisija, C-422/11 P i C-423/11 P, EU:C:2012:553, t. 34. i 35. i rješenje od 14. studenoga 2016., Dimos Athinaion/Komisija, T-360/16, neobjavljeno, EU:T:2016:694, t. 13.). Međutim, kao što proizlazi iz točaka 53. do 56. ovog rješenja, pojam neovisnosti odvjetnika u pravu Europske unije definira se ne samo pozitivno, na temelju pripadnosti odvjetničkoj komori ili podvrgnutosti disciplinskim i etičkim pravilima struke, nego i negativno.

68 Kao drugo, tužitelj tvrdi da je njegova poduzetnička djelatnost, koju obavlja kao fizička osoba koja je nositelj spornog žiga, jasno odvojena od djelatnosti pravne osobe, a osobito odvjetničkog ureda [Z.], koji nije stranka u sporu. Međutim, iako je točno da je pravna osoba pravno autonomna u odnosu na partnere u toj osobi, čini se da je u predmetnom slučaju teško formalno uspostaviti granicu između postupanja pravne osobe i fizičke osobe. Naime, jasno je da djelatnosti pravne osobe idu u korist interesa i djelatnosti suradnika kao fizičke osobe.

69 Kao treće, tužitelj tvrdi da neovisnost odvjetnika koja se zahtijeva sudskom praksom nije kriterij koji je predviđen člankom 19. Statuta Suda Europske unije, a također ne proizlazi ni iz članka 51. Poslovnika, i da je nedopuštenost tužbe stoga protivna načelu pravne sigurnosti, s obzirom na to da potonje zahtijeva da pravno pravilo kojim se nameće neki teret pojedincima bude jasno i precizno te da zainteresirane osobe mogu predvidjeti njegovu primjenu.

70 S tim u vezi treba primijetiti da je točno da opće načelo pravne sigurnosti zahtijeva da je propis jasan i precizan kako bi pojedinci mogli nedvosmisleno znati svoja prava i obveze te posljedično primijeniti njegove odredbe. Međutim, kako bi se utvrdilo jesu li ispunjeni zahtjevi koji proizlaze iz tog načela, valja uzeti u obzir sve relevantne elemente koji proizlaze iz teksta, cilja ili strukture tog propisa, po potrebi uz pomoć tumačenja koje mu daju sudovi.

71 Najprije treba utvrditi da izraz „[o]stale stranke mora zastupati pravnik” iz članka 19. trećeg stavka Statuta Suda Europske unije isključuje to da stranke i zastupnik mogu biti jedna te ista osoba (vidjeti u tom smislu rješenja od 3. rujna 2015., Lambauer/Vijeće, C-52/15 P, neobjavljeno, EU:C:2015:549, t. 20. i navedenu sudsku praksu i od 16. studenoga 2016., García Ruiz/Parlament, T-628/16, neobjavljeno, EU:T:2016:669, t. 8. i navedenu sudsku praksu). Nadalje, ideja uloge odvjetnika u pravnom poretku Unije, a osobito zahtjev neovisnosti, čije se poštovanje mora ispitati u svakom slučaju zasebno (vidjeti točku 57. ovog rješenja), proizlaze iz pravne tradicije zajedničke državama članicama (vidjeti točku 53. ovog rješenja). Naposljetku, iz ustaljene sudske prakse sudova Unije proizlazi da je pravna pomoć koja je pružena „na neovisan način” ona koju pruža odvjetnik koji je strukturno, hijerarhijski i funkcionalno treća strana u odnosu na osobu koja tu pomoć prima (vidjeti točku 53. ovog rješenja). Činjenica da zahtjev neovisnosti nije izričito predviđen u Statutu Suda Europske unije ili Poslovniku stoga ne može dovesti u pitanje načelo pravne sigurnosti.

72 Iz prethodno navedenog proizlazi da s obzirom na to da akt kojim je pokrenut postupak nije potpisao neovisni odvjetnik, predmetna tužba nije podnesena sukladno članku 19. trećem i četvrtom stavku Statuta Suda Europske unije i članku 51. stavku 1. Poslovnika.

73 Slijedom navedenog i bez potrebe određivanja mjere upravljanja postupkom koju je zatražio tužitelj, tužbu treba odbaciti kao nedopuštenu.

Zahtjev za zamjenu

74 EUIPO i intervenijent tvrde da je nedopušten zahtjev za zamjenu kojim se traži da podnositelj zahtjeva, koji je prema mišljenju tužitelja postao nositelj prijave spornog žiga i stoga pravni sljednik, stupi na mjesto tužitelja. Prema mišljenju EUIPO-a, podnositelj zahtjeva za zamjenu nije zastupan sukladno članku 175. stavku 3. Poslovnika.

75 U skladu s člankom 176. stavkom 3. Poslovnika, o zahtjevu za zamjenu odlučuje se obrazloženim rješenjem predsjednika ili u odluci kojom se završava postupak.

76 Sukladno članku 174. Poslovnika, kad je pravo intelektualnog vlasništva o kojem se vodi spor preneseno sa stranke postupka pred žalbenim vijećem Ureda na treću osobu, pravni sljednik može zahtijevati da zamijeni prvotnu stranku u okviru postupka pred Općim sudom. U članku 176. stavku 5. Poslovnika pojašnjava se da ako je zahtjev za zamjenu odobren, pravni sljednik prihvaća postupak u stanju u kojem se nalazi u trenutku zamjene. Obvezuju ga postupovni akti koje je podnijela stranka koju je zamijenio. Osim toga, iz članaka 17. i 24. Uredbe br. 207/2009 (koji su postali članci 20. i 28. Uredbe 2017/1001) slijedi da se, nakon upisa prijenosa prijave žiga Europske unije u registar EUIPO-a, pravni sljednik može pozivati na prava koja proizlaze iz tog zahtjeva.

77 Naposljetku, sukladno članku 175. stavku 3. Poslovnika, podnositelj zahtjeva za zamjenu zastupan je u skladu s člankom 19. Statuta Suda Europske unije.

78 Kao prvo, valja utvrditi da je potrebno obustaviti postupak povodom zahtjeva za zamjenu s obzirom na to da je Opći sud smatrao, zbog razloga navedenih u člancima 59. do 73. ovog rješenja, da je tužba nedopuštena. Naime, u predmetu kao što je ovaj, u kojem je podnositelj zahtjeva za zamjenu usko povezan s tužiteljem, zahtjev za zamjenu gubi svu relevantnost u trenutku odbacivanja tužbe kao nedopuštene zbog nepravilnosti povezane sa zastupanjem tužitelja.

79 Kao drugo, valja istaknuti da se u svakom slučaju zahtjev za zamjenu ne može smatrati dopuštenim s obzirom na činjenice predmetnog slučaja. Konkretnije, S. je obavijestio Opći sud o prijenosu predmetne prijave za registraciju s tužitelja na podnositelja zahtjeva za zamjenu i zatražio, kao zastupnik potonjeg, da u predmetnom postupku podnositelj zahtjeva za zamjenu zamijeni tužitelja. S. je između ostalog priložio obavijest EUIPO-a od 1. ožujka 2017. kao i izvadak iz registra EUIPO-a kao dokaze prijenosa prijave osporenog žiga na podnositelja zahtjeva za zamjenu. S. je također pružio presliku punomoći koju je podnositelj zahtjeva za zamjenu izdao odvjetničkom uredu [Z.].

80 Međutim, kao što je navedeno u točki 77. ovog rješenja, uvjeti za zastupanje iz odredbi članka 19. Statuta Suda Europske unije primjenjuju se također u okviru zahtjeva za zamjenu. S tim u vezi treba utvrditi da odvjetnik koji je potpisao zahtjev za zamjenu, S., nije neovisni odvjetnik u odnosu na podnositelja zahtjeva u smislu članka 19. Statuta Suda Europske unije, s obzirom na to da je upravitelj tog podnositelja zahtjeva i potpisnik punomoći navedene u točki 79. ovog rješenja tužitelj, koji je jedan od dva jedina partnera u odvjetničkom uredu [Z.], u kojem je S. radio kao odvjetnik u vrijeme podnošenja zahtjeva za zamjenu (vidjeti u tom pogledu točke 63. do 65. ovog rješenja).

81 U tim okolnostima ne treba odlučiti o zahtjevu za zamjenu koji je podnio podnositelj zahtjeva za zamjenu.

Troškovi

82 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku snosi troškove, ako je takav zahtjev postavljen. Budući da tužitelj nije uspio u postupku, valja mu naložiti snošenje troškova sukladno zahtjevu tužitelja.

83 Sukladno članku 176. stavku 4. Poslovnika, u slučaju odbijanja zahtjeva za zamjenu, odlučuje se o troškovima povezanim s tim zahtjevom, uključujući troškove podnositelja zahtjeva za zamjenu, u skladu s odredbama članaka 134. i 135. Budući da je zahtjev za zamjenu odbijen, a nije postavljen zahtjev u vezi s troškovima povezanim sa zahtjevom za zamjenu, valja odlučiti, s jedne strane, da će podnositelj zahtjeva snositi vlastite troškove i, s druge strane, da će svaka stranka snositi vlastite troškove u vezi s tim zahtjevom za zamjenu.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

rješava:

1. Tužba se odbacuje kao nedopuštena.

2. Obustavlja se postupak povodom zahtjeva za zamjenu.

3. Osobi PJ nalaže se snošenje troškova.

4. [Y]-GmbH i svaka stranka snosit će vlastite troškove povezane sa zahtjevom za zamjenu.

U Luxembourgu 30. svibnja 2018.

Tajnik
E. Coulon

Predsjednik
H. Kanninen